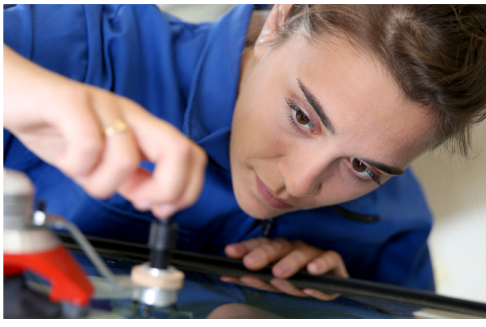

MAAILMAN PARAS AMMATILLINEN OPPILAITOS

Tasa-arvoinen | Moderni | Kiva

EHDOTUS: Siirtymä peruskoulusta ohjatuksi

Alkuvaiheen keskeyttämistä voidaan vähentää vahvistamalla ja parantamalla sekä peruskoulun opintojen ohjausta että oppilashuoltoa. Ammatillisen koulutuksen keskeyttämistä ja koulutuksesta kokonaan poisjäämistä vähennetään tehokkaasti Joustavan perusopetuksen (JOPO) -ryhmillä. Kaikkia opintojen siirtymävaiheita voidaan tukea toimijoiden yhteistyötä lisäämällä. Hyviä kokemuksia on saatu TE-toimistojen, oppilaitosten, nuorisotoimen ja sosiaalitoimen yhteistyönä toteutetuista matalan kynnyksen tukipalveluista.

EHDOTUS: Opintojen tuki kaikkiin ammatillisiin oppilaitoksiin

Toiselle asteelle luodaan valtion erityisavustus toimiin, joilla kavennetaan koulujen välisiä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja. Ammatillisten oppilaitosten velvoitteita ja valmiuksia opinto-ohjaukseen ja opiskelijoiden tukeen vahvistetaan. Tukea on tarjottava heti, kun esimerkiksi opiskelijan poissaolot lisääntyvät. Kaikkien opetus- ja oppilashuoltotehtävissä toimivien erityispedagogisia taitoja on vahvistettava täydennyskoulutuksella. Tuki-toimissa erityistä huomiota tulee kiinnittää opintonsa aikaisemmin keskeyttäneisiin ja maahanmuuttaja-taustaisiin opiskelijoihin. Oppilaitosten on selvitettävä opintonsa keskeyttäneen mahdollisuus jatkaa muulla linjalla tai avoimessa ammattiopistossa. Keskeyttäjä tulee joka tapauksessa ohjata tukitoimien piiriin.

Tärkeitä ovat myös tutorointi ja vertaistuki. Tutorointi, jossa vanhemmat opiskelijat opastavat opintonsa aloittaneita, tiivistää koulu yhteisöä: toiminnalla voidaan varmistaa, ettei kukaan jää yksin. Erityisen tärkeää tutorointi on opintojen perässä uudelle paikakunnalle muuttaneille. Useimmissa ammatillisissa oppilaitoksissa on opiskelijatutoreita, mutta toiminnan järjestämisen tavat ja laatu vaihtelevat. Tutorointi tulee lakiin kirjaamalla ulottaa laadukkaana koko maahan ja kaikkiin oppilaitoksiin.

Vihreiden mielestä koulutuksen tulee olla edelläkävijä, näyttää suuntaa ja elää ympäröivän maailman muutoksen mukana. Koulutus ei tuota vain tutkintoja elinkeinoelämän tarpeisiin, vaan se myös rakentaa sivistystä, vahvistaa hyvinvointia ja osallisuuden edellytyksiä. Tavoitteenamme on tehdä toisen asteen oppilaitoksistamme maailman parhaita. Emme uudista itse käymäämme koulua, vaan rakennamme tulevaisuuden koulua kehittämällä nykyistä.

Maailman paras ammatillinen oppilaitos löytyy läheltäkin

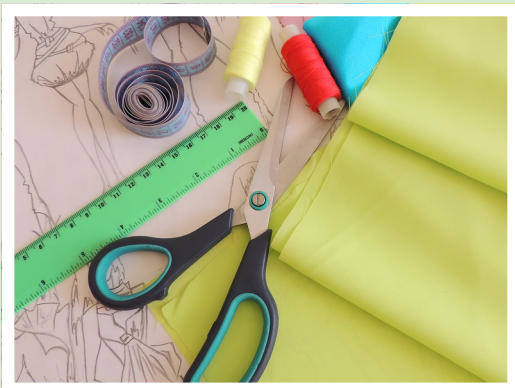
Toimiva ammatillinen oppilaitos tarjoaa peruskoulun päättävälle mielekkään jatkokoulutuspaikan läheltä kotia. Ammatillisten oppilaitosten verkkoa ei tule harventaa pelkästään säästösyistä. Kouluverkko voidaan turvata seutuyhteistyöllä esimerkiksi opettajaresurssien ja kurssitarjonnan osalta. Yhteistyö ja opetusjärjestelyt, kuten verkko-opetus, on rakennettava opiskelijälähtöisesti. Koulutuksen laatu turvataan riittävällä lähiopetuksella. Kustannusten jako koulutuksen järjestämiskunnan ja opiskelijan kotikunnan välillä on selkeytettävä.

Maailman tasa-arvoisin ammatillinen oppilaitos käydään loppuun

Kaikille peruskoulunsa päättävälle on taattava paikka toisella asteella. Koulutuspaikkojen määrä tulee sopeuttaa alueen ikäluokkien kokoon ja koulutustarpeisiin. Suomalaisen ammatillisen koulutuksen vahvaan sukupuolittuneisuuteen on vaikutettava voimakkaammin.

Ammattiin opiskelevien opintojen keskeyttäminen on surullisen korkealla tasolla. Valtakunnallisesti keskimäärin joka kymmenes keskeyttää opintonsa. Keskeyttämisen syynä on usein se, etteivät opinnot vastaa toiveita ja toimeentulo on niukkaa. Vihreät haluaa puolittaa opintojen keskeyttäneiden määrän.

EHDOTUS: Materiaalikulut alas ja toimeentulo kuntoon

Tutkintoon johtavan koulutuksen tulee jatkossakin olla maksutonta kaikilla koulutusasteilla. Oppimateriaali- ja työ- ja suojavälinekustannuksia pienennetään hyödyntämällä avoimia, Creative Commons -lisensioituja sähköisiä oppimateriaaleja ja kehittämällä oppikirjojen sekä työ- ja suojavälineiden kierrätystä.

Vanhempien tulojen vaikutus itsenäisesti asuvien 18 vuotta täyttäneiden toisen asteen opiskelijoiden opintotuesta poistetaan. Opintotukea kehitetään täysipäiväisen opiskelun mahdollistavaksi. Pitkällä tähtäimellä myös opiskelijoiden kannalta paras ratkaisu on perustulon käyttöönotto.

EHDOTUS: uusia opetusmenetelmiä, yhdistelmätkintoja ja opiskelijavaihtoa

Tulevaisuuden ammattiosaamista opetetaan parhaiten oppiainerajojen yli, opetusmenetelmiä ennakkoluulottomasti kehittäen. Samalla työssäoppimisen laatua ja ohjausta tulee parantaa. Toisen tutkinnon suorittamista tuetaan. Moni ammatillisessa oppilaitoksessa opiskellut jatkaa esimerkiksi ammattikorkeakouluun. Esimerkiksi yrittäjäksi aikovalle toinen tutkinto voi olla välttämättömyys.

Yhdistelmätkinto eli ammatillisen- ja lukiokoulutuksen yhdistelmä parantaa tietoyhteiskunnan ammatillisia valmiuksia. Yhdistelmätkintoa suorittamaan lähtevistä 4 000 opiskelijasta noin puolet kuitenkin keskeyttää jommankumman tutkinnon suorittamisen, usein lukion. Yhdistelmätkintoa suorittavien opiskelijoiden opintojen tukeen ja ohjaukseen kiinnitetään erityistä huomiota. Oppilaitosopiskelua ja työssäoppimista yhdistävää 2+1-mallia kehitetään. Oppisopimuskoulutuksen lisäksi kehitetään tuettua oppisopimusta. Maahanmuuttajataustaisten nuorten opiskelun edellytyksiä vahvistetaan.

Mahdollisimman monen ammattiin opiskelevan on voitava lähteä vaihtoon ulkomaille. Jokaisen koulutuksen järjestäjän on varattava vähintään 0,7 % budjetista kansainvälisyyden edistämiseen ja vaihto-ohjelmien toteuttamiseen.

Maailman modernein ammatillinen oppilaitos opettaa tietoyhteiskunnan ammatillisia taitoja ja kansainvälisyyttä

Ammatillisen oppilaitoksen tehtävä on valmistaa opiskelijat toimimaan ammatissa. Perinteisesti ammattiin opettaminen on tapahtunut opiskelemalla ammatissa tarvittavat taidot. Tulevaisuuden ammatillinen osaaminen on konkreettisen ammatitaidon ohella itseohjautuvuutta, tiedon hakua ja soveltamista sekä oppimaan oppimista. Tulevaisuuden ammattiosaaminen rakentuu opiskelijoiden vapaan liikkuvuuden ja kansainvälisen osaamisen varaan.

Maailman kivoimmassa ammatillisessa oppilaitoksessa on demokraattinen ja seksuaalisesta häirinnästä vapaa toimintakulttuuri

Opiskelijoiden osallisuus ja demokraattisen toimintakulttuurin vahvistaminen tukee yhteisön hyvinvointia. Osallistava oppilaitosdemokratia on palautettava toiselle asteelle. Ammatillisissa oppilaitoksissa on järjestettävä suoria äänestyksiä kouluyhteisöä koskevista asioista kuten koulun painopisteistä ja valinnaisaineiden tarjonnasta. Oppilaille on lisäksi annettava mahdollisuus tehdä aloitteita äänestettävistä asioista. Oppilaspaneelit voivat käsitellä kouluyhteisön ongelmia. Yhteiskunnallisten järjestöjen ja vähemmistöjen edustajien kouluvierailuja tulee edistää.

Kaikenlaiseen kiusaamiseen tulee ammatillisissa oppilaitoksissa puuttua välittömästi. Seksuaalinen häirintä ja seksuaalinen väkivalta ovat valitettavan yleinen ilmiö ammatillisissa oppilaitoksissa. Seksuaalista turvallisuutta on vahvistettava määrätietoisesti henkilökuntaa kouluttamalla ja opiskelijoihin suunnatulla valistuksella. Erityisesti on murrettava seksuaaliseen häirintään ja väkivaltaan liittyvä vaikenemisen kulttuuri.

